

สมนึก เลิศสุโภชนวิทย์, วิดา อิ่มใจ, วาสนา ผุ่ยหัวโทน, นาริฐา ทาคำสุข, ศุภิสรา แยกโคกสูง, ทวีพงศ์ เทรฐยา, รุ่งระวี ทิพย์มนตรี
ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคและภัยสุขภาพที่สำคัญประจำสัปดาห์ที่ 13 ระหว่างวันที่ 28 มีนาคม-3 เมษายน 2564 ทีมตระหนักรู้-
สถานการณ์ กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. เหตุการณ์เสียชีวิตในที่อาบน้ำ จังหวัดสิงห์บุรี พบผู้เสียชีวิตในที่อาบน้ำ จำนวน 3 ราย เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2564 ผู้เสียชีวิตจำนวน 3 ราย ทั้งหมดเป็นเพศชาย สัญชาติไทย อายุ 65 ปี 44 ปี และ 30 ปี ตามลำดับ สถานที่เกิดเหตุอยู่บริเวณทุ่งนา หมู่ที่ 3 ตำบลโพทะเล อำเภอดงเจริญ จังหวัดสิงห์บุรี โดยเจ้าของบ่อบาดาลได้ว่าจ้าง ผู้รับจ้าง จำนวน 2 คน ให้มาขุดลอกบ่อบาดาล เพื่อเตรียมใช้น้ำในการทำเกษตร ซึ่งบ่อบาดาลดังกล่าวมีลักษณะเป็นบ่อลอกคอนกรีต มีความกว้าง 1 เมตร ลึกลงไปจากพื้นดิน 6 เมตร เริ่มทำการขุดบ่อบาดาลตั้งแต่วันที่ 31 มีนาคม 2564 และมีการนัดหมายกับทีมงานอีก 1 คน ที่ได้ทำการขุดบ่อบาดาลอีกแห่งหนึ่งในบริเวณใกล้เคียงกันกับบ่อที่เกิดเหตุ ให้มาขุดบ่อบาดาลด้วยกันในเวลาช่วงเที่ยง เมื่อถึงเวลานัดผู้เสียชีวิตทั้ง 2 ราย ยังไม่มาตามนัด กระทั่งเมื่อถึงเวลาประมาณ 14.00 น. ได้มีคนโทรแจ้งว่าทั้ง 2 คน นั้นเสียชีวิตแล้ว จึงได้แจ้งไปยังเจ้าของบ่อบาดาลและขอความช่วยเหลือไปยังเจ้าหน้าที่ปกครององค์การบริหารส่วนตำบลโพทะเล เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโพทะเล รวมถึงเจ้าหน้าที่กู้ภัยจากมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งสิงห์บุรี ให้มาทำการช่วยเหลือ จากการแจ้งข่าวไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลโพทะเลเจ้าหน้าที่ 1 ท่าน ซึ่งทราบข่าวและเป็นญาติกับผู้เสียชีวิต จึงได้รับเดินทางไปยังที่เกิดเหตุ และได้ลงไปยังบ่อบาดาลโดยยังไม่ได้ประเมินความปลอดภัย หน่วยงานประกอบกับไม่มีอุปกรณ์ป้องกันตนเอง เมื่อลงไปบ่อได้ประมาณ 3 เมตร จึงหมดสติตกลงไปในบ่อ และเสียชีวิตเป็นรายที่ 3 ในเวลาต่อมา

ผลการตรวจวัดทางสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2564 เวลา 13.34-14.10 น. ด้วยเครื่องวัดก๊าซในที่อาบน้ำ ผลการตรวจวัด พบก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์ในระดับความลึก 2 เมตร ลงไป

จนถึงก้นบ่อ ในปริมาณ 1.3 ppm ซึ่งมีค่าไม่เกินเกณฑ์มาตรฐาน ปริมาณก๊าซออกซิเจนอยู่ที่ 20.9 % ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และไม่พบความเปลี่ยนแปลงของปริมาณก๊าซอีก 2 ชนิด อย่างไรก็ตาม ในการตรวจวัดเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2564 มีสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปจากวันที่เกิดเหตุในวันที่ 31 มีนาคม 2564 ซึ่งในวันที่เกิดเหตุมีสภาพอากาศที่ร้อนอบอ้าวและไม่มีลมพัด ประกอบกับที่บ่อบาดาลได้มีการเปิดฝาของบ่อออก ผ่านไปแล้วหลายชั่วโมง ดังนั้น เมื่อทีมตรวจวัดฯ ทำการตรวจวัดระดับก๊าซในบ่อจึงอาจทำให้ไม่พบหลักฐานว่ามีระดับของก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์ที่สูงเกินค่ามาตรฐาน รวมถึงหลักฐานที่แสดงว่ามีระดับของปริมาณก๊าซออกซิเจนที่ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน

การดำเนินการ ให้คำแนะนำด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ในการทำงานของผู้ที่ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการขุดบ่อบาดาล และขอเสนอแนะในการประเมินความเสี่ยงสำหรับบ่อบาดาลที่เป็นจุดเสี่ยงภายในชุมชน การเฝ้าระวังป้องกันการเจ็บป่วยหรือเสียชีวิตจากการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการขุดบ่อบาดาล

2. การประเมินความเสี่ยงของการจมน้ำเสียชีวิต

จากข้อมูลในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. 2554-2563) มีเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จมน้ำเสียชีวิต 7,794 คน เฉลี่ยปีละ 779 คน หรือมากกว่า 2 คนต่อวัน และในปี พ.ศ. 2563 (ข้อมูลเบื้องต้น) มีเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จมน้ำ เสียชีวิต 531 คน ลดลงจากปี พ.ศ. 2562 จำนวน 28 คน เพศชายเสียชีวิตมากกว่าเพศหญิง 2.1 เท่า กลุ่มอายุ 5-9 ปี มีอัตราการเสียชีวิตสูงที่สุด เท่ากับ 5.9 ต่อประชากรแสนคน เกิดเหตุมากที่สุดในวันเสาร์และอาทิตย์ ในปีนี้พบเด็กจมน้ำเสียชีวิตมากในเดือนกรกฎาคม มิถุนายน และพฤศจิกายน คือ 55, 54 และ 54 คน ซึ่งแตกต่างจากปีก่อน ๆ ทั้งนี้

อาจเนื่องจากสถานการณ์โรคโควิด 19 ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา
ในโรงเรียน แหล่งน้ำ เสียได้แก่ แม่น้ำ คลอง สระน้ำ และบ่อน้ำ
จังหวัดที่มีจำนวนผู้เสียชีวิตมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดบุรีรัมย์
นครราชสีมา และสุรินทร์ จึงควรสื่อสารให้ประชาชนและเด็ก
สามารถประเมินแหล่งน้ำเสี่ยง รู้เรื่องความปลอดภัยทางน้ำ การใช้
อุปกรณ์ลอยน้ำขณะไปเล่นน้ำ และวิธีการช่วยเหลือคนตกน้ำ จมน้ำ

ที่ต้อง นอกจากนี้ควรผลักดันให้เด็กอายุ 6 ปี ขึ้นไปในพื้นที่ ได้
เรียนหลักสูตรว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตรอด และวิธีการช่วยเหลือที่
ถูกต้อง) รวมทั้งให้สำนักงานป้องกันควบคุมโรคติดตาม วิเคราะห์
ข้อมูลเพื่อกำหนดมาตรการเฉพาะพื้นที่ ให้ครอบคลุมทั้งการจัดการ
ตัวบุคคลและสิ่งแวดล้อม



รายงานโรค
ที่ต้องเฝ้าระวัง

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 13

Reported cases of diseases under surveillance 506, 13rd week

✉ sget506@yahoo.com

กลุ่มสารสนเทศทางระบาดวิทยา กองระบาดวิทยา

Epidemiological informatics unit, Division of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของ
ปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2564 สัปดาห์ที่ 13

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 13rd week 2021

Disease	2021				Case* (Current 4 week)	Mean** (2016-2020)	Cumulative	
	Week 10	Week 11	Week 12	Week 13			2021	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	0	0	0	0	0	1	1	0
Influenza	445	455	388	179	1467	15141	5503	0
Meningococcal Meningitis	0	0	0	0	0	2	2	1
Measles	15	6	6	2	29	277	101	0
Diphtheria	0	0	0	0	0	1	0	0
Pertussis	0	0	0	0	0	8	2	0
Pneumonia (Admitted)	3392	3234	2591	1450	10667	18787	44064	49
Leptospirosis	12	5	12	1	30	113	219	3
Hand, foot and mouth disease	1206	1425	1201	549	4381	2298	11902	0
Total D.H.F.	163	121	69	17	370	3020	2246	2

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร และ กองระบาดวิทยา รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" ไม่ใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)